

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pavliuc Ghenadie în numele inculpatului Cojuhari Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Cojuhari Ivan xxxx, născut la xx xxxx xxxx,
originar xxxx, domiciliat xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.08.2014 – 12.02.2018;

Instanța de apel: 18.07.2018 – 19.12.2018;

Instanța de recurs: 09.09.2019 – 12.02.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 februarie 2018, procesul penal în privința lui Cojuhari Ivan învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, a fost încetat, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Cojuhari Ivan a fost condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 5 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Haritonova Margarita, a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 17.148,77 lei, a prejudiciului moral în sumă de 10.000 lei, și cheltuieli ce țin de asistență juridică în sumă de 20.000 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că, la 13.05.2012, în jurul orei 06.45, Cojuhari Ivan aflându-se în loc public, pe teritoriul stației de troleibuze, amplasată în fața Centrului Comercial “Maraton”, str. Ismail 84, sect. Centru, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, manifestată prin aplicarea violenței fizice, adresări vulgare și jignitoare în adresa victimelor, fără careva motive obiective, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestând o obrăznicie deosebită, precum și acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, le-a aplicat multiple lovituri cu pumnii cetățenilor M. Haritonova și I. Verstiuc, pricinuindu-le dureri zice și vătămări corporale.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.3011/D din 28.02.2014, lui M. Haritonova, i-au fost provocate: fractura oaselor nazale fără deplasare, plăgi contuze pe față, echimoză cu edem a țesuturilor moi adiacente ale nasului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară. Cicatricele din regiunea frontală și de pe pleoapa superioară pe dreapta, sunt consecința cicatrizării și epitelizării regenerative a țesuturilor moi afectate anterior, posibil în timpul și circumstanțele indicate și sunt leziuni corporale ireparabile, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr 2511/D din 02.10.2014, lui I. Verstiuc, i-au fost provocate: fractura oaselor nazale fără deplasare, echimoze cu edem al țesuturilor moi adiacente pe nas, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur. posibil în timpul și în circumstanțele indicate, condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

3. Avocatul Pavliuc Ghenadie a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cojuhari Ivan să fie achitat, din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, iar acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată M. Haritonova să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

Apelantul a invocat, că instanța de fond nu a dat aprecierea cuvenită declarațiilor inculpatului, care nu a recunoscut vina și a pledat nevinovat.

Martorii audiați în instanța de fond nu au confirmat că Cojuhari Ivan primul a inițiat conflictul cu cele 3 domnișoare, din contra M. Haritonova și I. Verstiuc au început să-l înjure pe primul, cât și să aplice forța fizică asupra lui, astfel provocându-l pe Cojuhari Ivan la acțiuni care era necesar să se apere lovindu-le câte odată cu palma în regiunea feței, ca apoi ele să se calmeze și să înceteze acțiunile agresive. M. Haritonova și I. Verstiuc fiind în stare de ebrietate alcoolică, au inițiat conflictul se exprimau în adresa lui Cojuhari Ivan, cât și a mamei ultimului cu cuvinte vulgare și jignitoare, care apoi au dezvoltat și transformat conflictul într-o manieră de agresiune cu aplicarea violenței.

Declarațiile depuse de părțile vătămate M. Haritonova și I. Verstiuc, apărarea le consideră neobiective, deoarece la fiecare etapă a procesului penal au depus declarații

contradictorii, ducând instanța în eroare.

Referitor, la expertiza medico-legală nr. 3011/D din 28.02.2014, apărarea consideră că instanța de judecată nu a luat în considerație, că expertiza a fost dispusă cu încălcarea legislației procesuale și anume au fost încălcate prevederile art.145 Cod de procedură penală. Astfel, conducându-ne de prevederile art.251 Cod de procedură penală, ordonanța de numire a expertizei, cât și expertiza medico-legală nr. 301 1/D din 28.02.2014, sânt lovite de nulitate, în temeiul că au fost întocmite și dobândite cu încălcarea a normelor procesuale penale.

Este inadmisibil calificarea a concursului de infracțiuni prevăzute de art.151 și art. 287 Cod penal. Acceptarea unei asemenea calificări, ar însemna ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă, prevăzută la alin.(2) art.7 Cod penal și alin.(1) art.22 Cod penal. Fiind aplicată o singură dată, violența nu poate fi reținută de două ori la calificare. Instanța de fond a identificat încălcarea prevederilor art.4 din Protocolul nr. 7 al CtEDO privind încadrarea acțiunile făptuitorului.

Cojuhari Ivan a fost pus sub învinuire în baza art.151 alin.(1) Cod penal, ilegal, fapt ce exclude tragerea lui la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii, indicate și are drept urmare achitarea pe acest capăt de acuzare.

Urmărirea penală a fost efectuată superficial, unilateral și în neconcordanță cu normele legii procesuale penale, poartă un caracter de presiune asupra persoanei ce contravin normelor legii penale, ce are scopul să apere persoana, cât și drepturile și libertățile acestuia.

Mai mult ca atât, nu s-a dovedit vinovăția lui Cojuhari Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) și 287 alin.(1) Cod penal - însăși, latura obiectivă a infracțiunilor indicate se realizează prin acțiuni active, infracțiune săvârșită cu intenție, care fapt nu a fost dovedit atât în cadrul urmărire penale, cât și în cadrul examinării cauzei penale în ședințele de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2018, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Cojuhari Ivan de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.151 alin.(1) și 287 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a indicat, că deși inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, vina acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina acestuia rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere

legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Colegiul penal a conchis că partea acuzării în acest sens a prezentat probe verosimile care au elucidat în mod clar circumstanțele cazului, fiind reținut că, acțiunile inculpatului au fost intenționate, reieșind din caracterul vătămarilor cauzate, numărul loviturilor aplicate.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Cojuhari Ivan, or, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale. Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului Cojuhari Ivan în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.151 alin.(1) și art.287 alin.(1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință referitor la vinovăția inculpatului în comiterea faptei imputate pentru a evita repetări inutile, instanța de apel le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în Cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 par. 1 CoEDO, deși obligația instanței să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fie examinat chestiunile esențiale supusă atenției sale.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel, a considerat dovedită în afara dubliilor rezonabile vina inculpatului Cojuhari I. și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: - declarațiile părților vătămate Verstiuc I. și Haritonova M.; martorilor Sibov A., Bodiul M., Profir O. și expertului Buga M.

Totodată vina inculpatului se mai dovedește prin probele materiale anexate la dosarul penal: raportul de expertiză medico-legală nr. 2510/D din 02.10.2012, 3417/D din 31.12.2012 și 301 I/D din 28.02.2014 (vol.I, f.d.125); raportul de expertiză medico-legală nr.2511/D din 02.10.2012 (vol.I, f.d.119); procesul-verbal de

recunoaștere a persoanei.

Astfel, instanța de apel, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art.101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, a constatat că instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Cojuhari Ivan a infracțiunilor prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal „*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ori care a provocat desfigurarea iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente*”, și art.287 alin.(1) Cod penal „*huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită*”.

Instanța de apel a reținut că, că declarațiile inculpatului Cojuhari Ivan privind nevinovăția lui în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părților vătămăte și martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CtEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

În sensul dat, instanța de apel a notat de referință la alegațiile apelantului, precum că instanța de fond ar fi ignorat declarațiile inculpatului Cojuhari Ivan, că aceasta nu corespunde realității, în contextul în care instanța de fond a dat analiza corespunzătoare declarațiilor inculpatului în raport cu toate probele administrate și în cele din urmă le-a reținut în context și în cele din urmă le-a admis parțial, însă dat fiind faptul că aceste declarații sînt combătute de probatoriul administrat, nemijlocit relatările părților vătămăte cât și ale martorilor, precum și prin rapoartele de expertiză medico-legale efectuate la caz.

Nu a putut fi admis nici motivul invocat de către apărare, precum că martorii audiați ar fi confirmat faptul că părțile vătămăte l-au agresat pe inculpatul Cojuhari Ivan, și că acestea ar fi provocat conflictul iscat, or, conform relatărilor părților vătămăte M. Haritonova și I. Verstiuc se atestă contrariul, și anume aceia că inculpatul a fost persoana care a și inițiat conflictul, prin intenția sa de a face cunoștință cu prietena lor O. Condratieva. L-au rugat să le lase în pace, dar el era insistent și nu

pleca. La un moment a început a încălca spațiul personal a O. Condratieva și anume: a dorit să-i scoată ochelarii și s-a atins de genunchiul ei. După aceasta ele au ridicat vocea și i-au cerut ca să le lase în pace. Ele vorbeau în limba rusă, iar el vorbea în limba română cuvinte neplăcute.

De altfel și martorul M. Bodiul a comunicat că conflictul l-a inițiat inculpatul din motivul că părțile vătămate au refuzat să facă cu el cunoștință și el a început comportarea agresivă, totodată acest fapt a fost confirmat și de către martorul A. Sibov, care a indicat că cunoaște despre conflictul dat de la al doilea paznic.

Instanța de apel a respins și argumentul privind pretinsa încălcare admisă de către organul de urmărire penală, manifestată prin neaducerea la cunoștința inculpatului a ordonanței de numire a expertizei, cât și expertiza medico-legală nr. 301 I/D din 28.02.2014, or, conform rigorilor art.145 alin.(1) Cod de procedură penală, *„organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, în cazul în care dispune efectuarea expertizei judiciare, informează în scris părțile despre obiectul expertizei judiciare și întrebările la care trebuie să dea răspunsuri expertul și le explică părților că au dreptul de a face observații cu privire la aceste întrebări și de a cere modificarea sau completarea lor, precum și dreptul de a cere numirea a câte un expert recomandat de fiecare dintre ele pentru a participa la efectuarea expertizei judiciare”*.

Totodată conform art.293 alin.(1) Cod de procedură penală, *„după verificarea de către procuror a materialelor cauzei și adoptarea uneia din soluțiile prevăzute în art.291, procurorul aduce la cunoștință învinutului, reprezentantului lui legal, apărătorului, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile și reprezentanților lor despre terminarea urmăririi penale, locul și termenul în care ei pot lua cunoștință de materialele urmăririi penale”*.

În contextul normelor de drept enunțate supra, instanța de apel a notat că în situația dată, neaducerea la cunoștință inculpatului a ordonanței de numire a expertizei, cât și a raportului de expertiză nr. 3011/D, din 28.02.2014, nu constituie o încălcare, care ar afecta legalitatea ultimului, după cum dictează norma art.251 alin.(1) Cod de procedură penală, astfel că odată cu finisarea urmăririi penale, inculpatul, cât și avocatul acestuia au făcut cunoștință cu materialele cauzei penale, inclusiv cu ordonanța de numire a expertizei, cât și cu raportul de expertiză vizat, iar în cele din urmă fiind în drept să înainteze cereri privind numirea altor expertize medico-legale, pentru a combate concluzia expusă, lucru pe care nu l-au întreprins, atât la finalizarea urmăririi penale, cât și la judecarea cauzei în fond, dar nici în instanța de apel.

De asemenea, s-a remarcat și faptul că făcând cunoștință cu materialele cauzei penale, inculpatul și avocatul acestuia nu au invocat nulitatea acestei probe anume la etapa respectivă, așa cum indică norma art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, cu atât mai mult că la caz au mai fost efectuate și alte rapoarte de expertiză medico-legale, legalitatea cărora la fel nu a fost pusă la îndoială.

Instanța de apel a respins și alegerile apărătorului precum că expertiza medico-legală nr.301 l/D din 28.02.2014, vine în contradicție și este combătută de alte expertize medico-legale numite și executate inițial și anume prin raportul de constatare medico-legală nr 3358 din 13.07.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. 2510/D din 02.10.2012 și raportul de expertiză medico-legală nr. 3417/D din 31.12.2012, în toate cazurile a fost executat de același expert judiciar medico-legal M. Buga, or, în vederea excluderii acestor neclarități, cât și dubii, în ședința instanței de fond a fost audiat expertul M. Buga, care a indicat cert că regenerarea țesuturilor moi are loc în rezultatul unor procese fiziologice complexe cu depunerea de țesut conjunctiv iar în rezultatul conglomerării acestora are loc conglomerarea țesuturilor moi a fiecărui start în particular, iar țesutul regenerat nemijlocit în dependență de profunzimea și de gradul de afectare a țesuturilor moi, iau un aspect al unui țesut negranulat, izolat proeminent, dur, care poate fi pus în evidență după înlăturarea crustei prealabil formate și detașate în totalitate a acestuia. Proeminența și aspectul morfologic, cât și tactila acestora pot fi diferite în dependență de profunzimea țesuturilor moi afectate. Obiect contondent poate fi orice obiect, inclusiv și pumnul. Leziunile corporale reflectă forma leziunilor corporale. Dacă M. Haritonova putea fi lovită cu palma în regiunea feței, nu se poate expune, așa cum ea era deja cu un pansament aseptice și plaga nemijlocit nu a examinat-o, în concluzie s-a bazat pe actele de la spitalul de urgență. Conform unei concluzii a medicului, se vede că plaga este ireparabilă și nu se repară de la sine, adică este necesară operație. Așa cum era pansamentul la acel loc, ei nu se implică, cred în actele prezentate de specialiști. Dacă lovea o persoană pregătită fizic, nu se exclude că putea pricinui așa plagă și cu lovitura cu palma, cu pumnul. Cert este că intervenția chirurgicală este necesară. Perioada a stabilit-o reieșind din actele medicale ale specialiștilor. Cu o astfel de plagă ce o avea M. Haritonova, nu poate persoana să se adreseze medicului în perioadă mai mare de 12 ore. Se poate numi o altă expertiză referitor la perioada primirii leziunii numai în caz dacă există documente medicale, care ar confirma că partea vătămată a suferit o altă intervenție chirurgicală recentă. Dintr-o lovitură putea fi rupt și nasul. Pe mână persoana mai putea avea și alte obiecte, chiar și un inel. În documentația medicală s-a făcut referire la toate indicațiile.

Instanța de apel a respins și alegerea precum că infracțiunea prevăzută de art.287 Cod penal, nu poate forma concurs cu infracțiunea prevăzută de art.151 Cod penal, în cazul dat apreciază critic varianta de calificare de către instanța de judecată și este inadmisibil calificarea a concursului de infracțiuni prevăzute de art.151 și art.287 Cod penal, iar acceptarea unei asemenea calificări, ar însemna ignorarea principiului neadmiterii tragerii la răspundere penală de două ori pentru aceeași faptă.

În sensul art.287 Cod penal, prin „violență” se înțelege violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, fie cu vătămare neînsemnată, care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

La caz, instanța de apel a reținut o altă stare de fapt și de drept, de vreme ce conform raporturilor de expertiză medico-legală nr.2510/D din 02.10.2012, 3417/D din 31.12.2012 și 301 I/D din 28.02.2014 la M. Haritonova, s-a constatat; fractura oaselor nazale fără deplasare, plăgi contuze lacerate pe față, echimoze cu edem al țesuturilor moi adiacente pe nas, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în circumstanțele indicate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, se califică ca vătămare corporală ușoară. Ținând cont de localizarea și aspectul morfologic a vătămarilor corporale constatate, producerea acestora în rezultatul căderii de la propria înălțime se exclude. Cicatricile din regiunea frontală și de pe pleoapa superioară dreapta sunt consecință a cicatrizării și epitelizării regenerative a țesuturilor moi afectate anterior, posibil în timpul și în circumstanțele indicate și sunt leziuni corporale ireparabile, totodată conform raportului de expertiză medico-legală nr.2511/D din 02.10.2012, la I. Verstiuc a.n. 1992, s-a constatat: fractura oaselor nazale fără deplasare, echimoze cu edem al țesuturilor moi adiacente pe nas, care au fost cauzate în urma acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară. Ținând cont de localizarea și aspectul morfologic a vătămarilor corporale constatate, producerea acestora în rezultatul căderii de la propria înălțime se exclude.

Astfel, aceste circumstanțe atestă clar existența componentei de infracțiune prevăzută de art.151 alin.(1) Cod penal, în contextul în care s-a atestat că leziunile corporale depistate la părțile vătămate, urmare a aplicării loviturilor de către inculpat au un grad specific anume faptei infracționale de vătămare intenționată gravă. În cazul de față nu este admisă nici-o încălcare a principiului inadmisibilității tragerii de două ori la răspundere pentru aceeași faptă, atâta timp cât acțiunile inculpatului Cojuhari Ivan corect au fost calificate în concurs, respectiv, motivul dat la fel nu servește temei de achitare a inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, după cum invocă apărarea.

Instanța de apel a ajuns la ferma convingere că la capitolul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, careva încălcări nu au fost identificate, iar în acest sens instanța de fond corect a apreciat starea de fapt, și just a conchis asupra existenței în acțiunile lui Cojuhari Ivan a elementelor infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) și art.287 alin.(1) Cod penal.

Urmare a celor relatate concluzia care se rezumă este doar una, că argumentele apelantului ce țin de nevinovăția inculpatului Cojuhari Ivan, nu sunt întemeiate.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel analizând circumstanțele cauzei, a consideră justificate soluția primei instanțe privind liberare de răspundere penală pe Cojuhari Ivan în baza art.287 alin.(1) Cod penal și a înceta procesul în legătură cu expirarea termenului de prescripție, or, infracțiunea comisă de inculpat, art.287 alin.(1) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, iar

din momentul comiterii faptei - 13.05.2012 până la adoptarea hotărârii instanței de judecată, a expirat mai mult de 5 ani.

Prin urmare, instanță de fond a ajuns la o concluzie întemeiată privind aplicarea prevederilor art.60 Cod penal în privința inculpatului.

Referitor la stabilirea pedepsei inculpatului în baza art.151 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a constatat, că instanța de fond just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, prin care Cojuhari Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, fiind luate în considerație dispozițiile art.art.16, 61, 70 alin.(3¹), 75, 76, 77, 90 Cod penal, a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, permit instanței de judecată stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Instanța de apel a consideră că acțiunea civilă înaintată în cauză este întemeiată și justificată parțial, în partea încasării prejudiciului moral, ținând cont de faptul că prin infracțiunea săvârșită, inculpatul i-a cauzat părții vătămate M. Haritonova, conform raportul de expertiză medico-legală nr.2510/D din 02.10.2012, 3417/D din 31.12.2012 și 301 l/D din 28.02.2014, fractura oaselor nazale fără deplasare, plăgi contuze lacerate pe față, echimoze cu edem al țesuturilor moi adiacente pe nas, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în circumstanțele indicate și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată, se califică ca vătămare corporală ușoară, în rezultatul căreia a determinat supunerea părții vătămate la suferințe fizice și psihice, la caz se atestă un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat de părțile vătămate, iar legea penală prevede expres dreptul persoanei căreia i-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală de a înainta o acțiune civilă privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar prin prisma prevederilor art.616 alin.(2) Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazul privațiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel consideră că suma de 10 000 lei în beneficiul lui Haritonova Mărgărita, încasată cu titlu de prejudiciu moral de către prima instanță din contul inculpatului Cojocahi Ivan, este suficientă pentru a acoperi suferințele morale cauzate părții vătămate, ținând cont în acest sens de semnificația valorilor sociale lezate și prejudiciul cauzat, or, suma solicitată spre încasare de către partea vătămată este una exagerată, cu atât mai mult că prejudiciu ce va fi încasată din contul inculpatului, constituie o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele fizice și psihice cauzate părților vătămate prin infracțiune, luând în considerație totodată și faptul că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atât de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpatului.

Referitor la prejudiciul material, instanța de apel a remarcat faptul că în acest sens, soluția instanței de fond este una justificată și probantă, or, fiind dispusă spre încasare din contul inculpatului Cojocahi Ivan a prejudiciului material în sumă de 17 128, 77 lei, instanța de judecată a pus la baza hotărârii bonurile de plată, prin care se atestă cheltuielile suportate de partea vătămată la efectuarea tratamentului suportat în urma leziunilor corporale comise de inculpat.

În continuare, referitor la cheltuielile suportate de partea vătămată M. Haritonova pentru asistenta juridică, instanța reține că aceasta a pledat pentru încasarea din contul inculpatului Cojuhari Ivan a cheltuielilor de judecată în sumă de 53 696, 25 lei, în situația în care, prin sentință, instanța de judecată a dispus încasarea sumei de 20 000 lei ca cheltuieli judiciare pentru asistență juridică.

Or, pe parcursul judecării cauzei nu s-a constatat și nu au fost prezentate probe care să demonstreze cheltuielile suportate de avocatul părții vătămate, iar suma dispusă spre încasare în suma de 20 000 lei, va acoperi integral cheltuielile suportate de M. Haritonova, în legătură cu încheierea contractului de prestare de servicii cu avocatul ales de aceasta.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Pavliuc Ghenadie în numele inculpatului, a atacat decizia cu recurs ordinar, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, precum că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului pe ambele capete de învinuire prevăzut de art.287 alin.(1) și art.151 alin.(1) Cod penal, din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii. Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Haritonova Margarita să fie respinsă, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului declarat a invocat că, nu este dovedită cu certitudine intenția lui Cojuhari Ivan de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(1) și art.151 alin. (1) Cod penal, însăși, latura obiectivă a infracțiunilor indicate se realizează prin acțiuni active, infracțiuni săvârșite cu intenție, care fapt nu a fost dovedit în cadrul examinării cauzei penale în ședințele de judecată. Declarațiile date de către părțile vătămate M. Haritonova și I. Verstiuc urmează a fi apreciate ca fiind neobiective, or, la fiecare etapă a procesului penal au dat declarații contradictorii, adică diferite astfel ducând instanța de judecată în eroare.

Referitor, la expertiza medico-legală nr. 3011/D din 28.02.2014, instanțele de fond n-au luat în considerație, că expertiza a fost dispusă cu încălcarea legislației procesuale și anume au fost încălcate grav prevederile art.145 Cod de procedură penală. Expertiza medico-legală nr. 3011/D din 28.02.2014, vine în contradicție și este combătută de altele expertize medico-legale numite și executate inițial și anume prin raportul de constatare medico-legală nr. 3358 din 13.07.2012, raportul de expertiză medico-legală nr. 2510/D din 02.10.2012 și raportul de expertiză medico-legală nr. 3417/D din 31.12.2012, în toate cazurile a fost executat de același expert judiciar

medico-legal M. Buga.

Din conținutul ordonanțelor privind punerea sub învinuire rezultă că, în aceasta lipsesc datele privind ora și locul săvârșirii infracțiunii incriminate inculpatului Cojocari Ivan, prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, învinuirea în cazul dat nu este concretă, delimitate acțiunile lui Cojocari Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (1) și art.287 alin.(1) Cod penal.

Infracțiunea prevăzută de art.287 Cod penal nu poate forma concurs cu infracțiunea prevăzută de art.151 Cod penal.

În urma cercetării probelor sub toate aspectele vinovăția lui Cojuhari Ivan în săvârșirea infracțiunilor ce i se incriminează nu s-a confirmat. Astfel, învinuirea adusă inculpatului nu este clară, concretă și previzibilă, situație care contravine art.296 Cod de procedură penală și implică nulitatea actului de procedură conform art.251 Cod de procedură penală. Odată cu ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul, în care se conține învinuirea sunt nule, devin nule și toate celelalte acte procedurale, inclusiv hotărârile adoptate.

Atât organul de urmărire penală, cât și instanțele de judecată au pus la baza învinuirii lui Cojuhari Ivan probe contradictorii, dobândite prin metode de constrângere, violarea drepturilor și libertăților persoanei, în mare măsură pe declarațiile mincinoase a părților vătămate care nu coroborează cu nici o altă probă dobândită legal în prezenta cauză penală, n-au arătat vinovăția lui Cojuhari Ivan în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(1) și art.151 alin.(1) Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului ordinar declarat, se constată că recurentul invocă drept temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, exprimând convingerea că, instanța de apel greșit a ajuns la concluzia în ce privește condamnarea lui Cojuhari Ivan în baza art.151 alin.(1), 287 alin.(1) Cod penal, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor incriminate, însă Colegiul penal consideră că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Totodată, lecturând recursul, Colegiul penal reține că, acesta nu este motivat prin prisma temeiurilor indicate, recurentul de fapt criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire au fost comise de

către inculpat.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu este indicat concrete erori de drept și clar definite (*pct. 6. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv *declarațiile inculpatului, părților vătămate I. Verstiuc și M. Haritonova; martorilor A. Sibov, M. Bodiu, O. Profir și expertului M. Buga; raportul de expertiză medico-legală nr. 2510/D din 02.10.2012, 3417/D din 31.12.2012 și 301 /D din 28.02.2014 (vol.I, f.d.125); raportul de expertiză medico-legală nr.2511/D din 02.10.2012 (vol.I, f.d.119); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei*, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol, indicând și motivele pentru care a respins dovezile și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art.art.287 alin.(1), 151 alin.(1) Cod penal.

Totodată, soluția instanței de apel coroborează cu prevederile art.131 lit. a), b), 134⁷ Cod penal, cât și cu jurisprudența națională, conform căror prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane. Prin loc de utilizare publică se înțeleg părțile terenului, ale străzii, ori ale unui alt loc care sunt accesibile sau deschise publicului permanent, periodic sau ocazional. Ordine publică înseamnă o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanei. Încălcare grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității persoanei, etc. Prin „*acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică*” se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, ce încalcă normele etice, tulbură

ordinea publică și liniștea persoanelor. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății. Prin „*violență*” se înțelege violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, fie cu vătămare neînsemnată, care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Instanțele judecătorești urmează să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite de el. Astfel, insultele, loviturile, cauzarea vătămarilor corporale ușoare, medii, grave și alte acțiuni de acest fel, săvârșite în familie, apartament, în privința rudelor, cunoscuților și provocate de relațiile personale ostile etc., vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei.

Prezența împrejurărilor enunțate, în speță și în acțiunile infracționale ale inculpatului, este demonstrată concludent prin probele administrate pe caz.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art.6 din CtEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art.6§1 din CoEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art.art.7, 61, 75, 90 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se

aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Totodată, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. din prezenta decizie*, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art.art.27, 414 alin.(1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Prin urmare, Colegiul penal reține că la judecarea cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, fapt ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea apărării, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pavliuc Ghenadie în numele inculpatului Cojuhari Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Cojuhari Ivan xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 martie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac